

Rankka alku

"Sen jälkeen Mooses ja Aaron menivät faraon luo ja sanoivat: 'Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: "Päästä minun kansani viettämään minun juhlaani autiomaassa." Farao kysyi: 'Kuka on Herra, että minun olisi toteltava häntä ja päästettävä Israelin kansa menemään? Minä en tunne Herraa enkä aio päästää Israelia.'" (2. Moos. 5:1–2.)

Avaintekstit:

2. Moos. 5:1–23;
Ilm. 11:8;
2. Moos. 6:1–13;
Ps. 73:23–26;
2. Kor. 6:16;
2. Moos. 6:28–7:7.

Monet uskovat ajattelevat, että kun ihminen päättää seurata Jumalaa, hän kokee vain onnea, vaurautta ja menestystä. Näin ei kuitenkaan välttämättä ole, kuten Raamattu itse usein osoittaa. Joskus ilmaantuu monia esteitä sekä uusia vaikeuksia. Tämä voi olla hyvin turhauttavaa ja herättää vaikeita kysymyksiä, joihin ei aina ole helppoja vastauksia – tai joskus tuntuu, ettei vastauksia ole lainkaan.

Ne, jotka luottavat Jumalaan, kohtaavat lukuisia koettelemuksia. Kun olemme kuitenkin sinnikkäitä, Jumala tuo tilanteisiin ratkaisut hänen ehdoillaan ja hänen aikataulussaan. Jumalan tiet voivat olla ristiriidassa odottamiemme nopeiden ja välittömien ratkaisujen kanssa, mutta meidän on opittava luottamaan häneen.

Tämän viikon aiheena on Mooses ja hänen saamansa käsky johtaa Jumalan kansa pois Egyptistä. Se oli hyvin selkeä kutsu Jumalalta. Siihen sisältyi ihmeitä sekä se, että Jumala itse puhui suoraan Moosekselle ja kertoi hänelle tarkalleen, mitä halusi Mooseksen tekevän.

Kuinka paljon helpompaa kaikki olisi voinut olla Moosekselle hänen tietäessään, että Jumala oli kutsunut hänet ja antanut hänelle jopa tietyn tehtävän?

Kaiken olisi pitänyt olla yksinkertaista, eikö niin?

Jatka lukemista.

Tämä tutkistelu on sapatiksi 19.7.2025

KUKA ON HERRA?

Jumalan ohjeiden mukaan Mooses menee faraon luo aloittaakseen prosessin, jossa hän, Mooses, veisi "minun kansani, israelilaiset, pois Egyptistä" (2. Moos. 3:10).

Mikä oli faraon vastaus Jumalan vaatimukseen: "Päästä minun kansani" (ks. 2. Moos. 5:1-2), ja mitä merkitystä tällä vastauksella on?

"Kuka on HERRA?" toteaa farao haluamatta edes tuntea tätä. Sen sijaan farao uhmaa tai jopa kieltää Jumalan myöntäessään, ettei tunne tätä. "Minä en tunne HERRAA", hän sanoo melkein pä kerskaillen.

Kuinka moni ihminen on historian saatossa lausunut samalla tavoin? Kuinka traagista, sillä kuten Jeesus itse sanoi: "Ja ikuinen elämä on sitä, että he tuntevat sinut, ainoan todellisen Jumalan, ja hänet, jonka olet lähettänyt, Jeesuksen." (Joh. 17:3.)

Egypti ja farao sen kuninkaana symboloivat valtaa, joka kieltää Jumalan läsnäolon ja auktoriteetin. Se on kokonaisuus, joka vastustaa Jumalaa, hänen sanaansa ja kansaansa.

Faraon seuraava toteamus, ettei hän "aio päästää Israelia", paljastaa lisää kapinasta elävää Jumalaa vastaan. Se tekee Egyptistä vielä enemmän symbolin Jumalan kieltämisestä sekä myös häntä vastaan taistelevasta järjestelmästä.

Ei ihme, että monet näkivät saman asenteen vuosituhansia myöhemmin Ranskan vallankumouksessa (ks. myös Jes. 30:1-3 ja Ilm. 11:8). Farao luuli olevansa jumala tai jumalan poika, mikä on laaja-alainen viittaus uskoon omasta ylemmyydestä, voimasta ja älykkyydestä.

"Egypti kielsi elävän Jumalan olemassaolon julkeammin kuin mikään muu Raamatussa mainituista kansoista. Se vastusti Jumalan käskyjä. Yksikään hallitsija ei kapinoinut taivaan auktoriteettia vastaan avoimemmin tai röyhkeämmin kuin Egyptin kuningas. Kun Mooses toi hänelle Herran nimessä viestin, farao vastasi ylpeästi: 'Kuka on Herra, että minun olisi toteltava häntä ja päästettävä Israelin kansa menemään? Minä en tunne Herraa enkä aio päästää Israelia.' (2. Moos. 5:2.) Tämä on selvää Jumalan kieltämistä, ateismia, ja profetian tarkoittama Egyptin nimellä esitetty maa kielsi samalla tavalla elävän Jumalan vaatimukset ja osoitti samankaltaista epäuskoa ja uhmaa." (ST2023 170.)

RANKKA ALKU

Vaikka Mooseksen on täytynyt jo alusta alkaen ymmärtää, että se, mitä Herra oli antanut hänelle tehtäväksi, ei tulisi olemaan helppoa (siksi hän yritti välttää sen), hänellä ei luultavasti ollut aavistustakaan siitä, mitä oli tulossa.

Lue 2. Moos. 5:3-23. Mitkä olivat välittömät seuraukset siitä, että Mooses ja Aaron kohtasivat faraon ensimmäisen kerran?

Jo ennen kuin Mooses ja Aaron menivät faraon luo, he kokosivat Israelin vanhimmat sekä kansan yhteen ja kertoivat heille, mitä Jumala oli sanonut. He myös näyttivät heille Jumalan antamat merkit. Tämän seurauksena Israel uskoi, että Herra vapauttaisi heidät orjuudesta, ja he palvoivat Herraa (2. Moos. 4:29-31). Odotukset olivat varmasti korkealla: Herra aikoi vapauttaa heprealaiset orjuudesta – viimeinkin!

Mooses meni sitten Egyptin kuninkaan luo esittämään Jumalan vaatimukset, ja israelilaisten tilanne paheni entisestään. Heidän kärsimyksensä lisääntyi, ja heidän päivittäisestä työstään tuli entistä raskaampaa ja vaativampaa. Heidä syytettiin laiskuudesta, heitä kohdeltiin ankarammin ja heidän palveluksestaan tuli entistä vaikeampaa.

Kansan johtajat eivät olleet tyytyväisiä, joten heidän sekä Mooseksen ja Aaronin välinen yhteenotto oli paha, ja (kuten myöhemmin näemme) se yksinkertaisesti enteili sitä, millaisia ristiriitoja Mooses joutuisi käymään läpi oman kansansa kanssa tulevana vuosina.

Lue 2. Moos. 5:21 ja asetu sitten näiden miesten asemaan, kun he kohtasivat Mooseksen ja Aaronin. Miksi he sanoivat niin kuin sanoivat?

Ei ole kovin vaikea ymmärtää, miksi he olivat näreissään Moosekselle ("Nähköön Herra teidän tekonne ja tuomitkoon teidät", he sanoivat). He ajattelivat Mooseksen tulevan vapauttamaan heidät egyptiläisistä eikä tekemään heidän elämänsä egyptiläisten alaisuudessa entistä vaikeammaksi.

Sen lisäksi, että Mooseksen ja Aaronin oli oltava tekemisissä egyptiläisten kanssa, heidän oli myös oltava tekemisissä oman kansansa kanssa.

JUMALAL- LINEN ”MINÄ”

Mooses-parka! Ensin farao haukkuu häntä, ja nyt hänen oma kansansa suorastaan kiroaa hänet.

Niinpä Mooses tuo valituksensa Jumalan eteen. Katkerana ja pettyneenä Israelin olojen huononemisesta hän kysyy: ”Herra, miksi tuotat onnettomuutta tälle kansalle? Minkä tähden lähetit minut? Siitä saakka kun minä sinun käskystäsi menin puhumaan faraolle, hän on kohdellut tätä kansaa aina vain huonommin, etkä sinä ole tehnyt mitään kansasi pelastamiseksi.” (2. Moos. 5:22–23.) Mooseksen tyytymättömyys Herraa kohtaan on ilmeinen ja tilanne huomioon ottaen ymmärrettävä.

Jumalan vastaus on kuitenkin voimallinen. Hän toimii, ja vieläpä hyvin päättäväisesti. ”Nyt saat nähdä, mitä minä teen faraolle – .” (2. Moos. 6:1.)

Lue 2. Moos. 5:22–6:8. Mikä on Jumalan vastaus Moosekselle? Mitä tärkeitä totuuksia tässä ilmenee?

Jumala ei enää vain puhu, vaan hän puuttuu nyt väkevästi asioihin kansansa hyväksi. Hän muistuttaa Moosesta muutamista asiaankuuluvista tosiasioista: (1) Minä olen Jahve, Herra; (2) Minä olen ilmestynyt patriarkoille; (3) Minä olen tehnyt liittoni heidän kanssaan; (4) Minä olen luvannut antaa heille Kanaaninmaan; (5) Minä olen kuullut israelilaisten vaikeroinnin; ja (6) Minä olen muistanut liittoni antaakseni teille Luvattun maan.

Huomaa jumalallisen ”Minän” toistuminen. Minä, *HERRA*, *sinun Jumalasi*, *olen tehnyt sen ja sen, joten voit luottaa siihen, että teen hyväksesi, mitä olen luvannut*.

Herra julistaa nyt juhlallisesti, että hän tekee Israelille neljä suurta asiaa, koska hän on heidän elävä Herransa: (1) ”Minä vien teidät pois pakkotyöstä Egyptistä”, (2) ”Minä pelastan teidät orjuudesta”, (3) ”Minä vapautan teidät kohotetun käteni voimalla ja ankarilla rangaistuksilla” ja (4) ”Minä otan teidät omaksi kansakseni ja olen teidän Jumalanne” (2. Moos. 6:6–7).

Nämä neljä jumalallista tekoa turvaavat ja luovat uudeleen Jumalan suhteen omaan kansaansa. Jumala on kaikkien näiden tekojen tekijä, ja israelilaiset ovat kaikkien näiden etujen ja armon vastaanottajia. Jumala tarjoaa nämä lahjat ilmaiseksi, rakkaudesta; hän teki niin silloin heille, ja hän tekee niin myös meille.

YMPÄRI- LEIKKAA- MATTOMAT HUULET

Herra oli antanut Moosekselle joitakin voimallisia lupauksia siitä, mitä hän aikoi tehdä. Vaikka sen täytyi rohkaista Moosesta, hänen rohkaistumisensa oli luultavasti lyhytaikaista, kun otetaan huomioon reaktio, jonka hän sai kansaltaan.

Lue 2. Moos. 6:9-13. Mitä voimme oppia elämämme pettymysten ja kamppailun aikoja varten?

Heprealaiset ovat niin masentuneita surussaan, kärsimyksissään ja kovassa työssään, etteivät he kuuntele Mooseksen vakuuttelevia sanoja Jumalan lupauksista. He ovat odottaneet niin kauan eivätkä heidän odotuksensa ole täyttyneet. Miksi nyt pitäisi olla toisin? He olivat menettämässä rohkeutensa ja toivonsa, minkä täytyi olla paljon katkerampaa, koska ehkä ensimmäistä kertaa koko elämänsä aikana heillä oli näköpiirissään todellinen toivo vapautuksesta.

Kukapa ei olisi ollut samanlaisessa tilanteessa? Kukapa ei olisi jossain vaiheessa tuntenut oloaan masentuneeksi, pettyneeksi, tyytymättömäksi – jopa Jumalan hylkäämäksi?

Muistatko kertomuksen Jobista? Entä Asafin, joka kamppaili jumalattomien vaurautta ja vanhurskaiden kärsimystä koskevien kysymystensä kanssa. Silti hän kirjoitti yhden kauneimmista uskontunnustuksista: "Kuitenkin minä saan aina olla luonasi, sinä pidät kädestäni kiinni. Sinä johdatat minua tahtosi mukaan, ja viimein sinä nostat minut kunniaan. Taivaassa minulla on sinut, sinä olet ainoa turvani maan päällä. Vaikka ruumiini ja sieluni nääntyvät, Jumala on kallioni, minun osani iankaikkisesti." (Ps. 73:23-26.)

Jumala on kautta kansansa historian vakuuttanut sille, että hän on heidän kanssaan (Jes. 41:13; Matt. 28:20). Hän antaa heille rauhansa, lohdutuksensa ja vahvistaa heitä selviytymään elämän haasteista (Joh. 14:27; Joh. 16:33; Fil. 4:6-7).

Liiton sanat "Minä otan teidät omaksi kansakseni ja olen teidän Jumalanne –" (2. Moos. 6:7), ilmaisevat sen läheisen suhteen, jonka Herra halusi luoda kansansa kanssa.

Pohdi lausetta: "Minä otan teidät omaksi kansakseni ja olen teidän Jumalanne –". (2. Moos. 6:7.) Vaikka asiayhteys oli yhteisöllinen, miten tämä pätee jokaiseen meistä erikseen? Miten tämän suhteen tulisi näkyä jokapäiväisessä elämässämme? (Katso myös 2. Kor. 6:16.)

NIIN KUIN JUMALA FARAOLLE

Lue 2. Moos. 6:28-7:7. Miten Herra suhtautuu Mooseksen vastalauseeseen?

Jumala esittäytyy Moosekselle Jahveksi, mikä tarkoittaa, että hän on henkilökohtainen ja lähellä oleva Jumala, kansansa Jumala, sekä Jumala, joka on solminut liittosuhteen heidän kanssaan.

Tämä lähellä oleva Jumala käskee Moosesta jälleen menemään ja puhumaan faraon kanssa. Itseluottamuksen puutteessa Mooses vastustaa jälleen: "Kuinka siis farao kuuntelisi minua?" Tässäkin näemme paitsi Mooseksen nöyryyden, myös jälleen kerran hänen halunsa päästä pois tehtävästä, joka ei ole tähän mennessä sujunut kovin hyvin.

"Kun Jumala käski Moosesta palaamaan faraon luo, Mooses osoitti itseluottamuksen puutetta. Termi *'ral s'patajim* – kirjaimellisesti 'ympärileikkaamattomat huulet', jota käytetään tässä ilmaisemaan Mooseksen puhekyvyn puutetta (6:12, 30) – on samankaltainen kuin 2. Moos. 4:10 käytetty termi: 'hidas puhe'." – *Andrews Bible Commentary, Old Testament*, (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2020), s. 205.

Jumala antaa armossaan Mooseksen avuksi Aaronin. Mooses puhuu Aaronille, joka sitten puhuu julkisesti faraolle; näin Mooses toimii Jumalan roolissa egyptiläisen kuninkaan edessä ja Aaron hänen profeettanaan.

Tämä kertomus antaa erinomaisen määritelmän profeetan osasta. Profeetta on Jumalan edustaja; hän on Jumalan äänitorvi, joka välittää ja tulkitsee Jumalan sanaa ihmisille. Kuten Mooses puhui Aaronille, ja Aaron ilmoitti sen sitten faraolle, niin Jumala kommunikoi profeetan kanssa, joka sitten julistaa Jumalan opetuksen kansalle. Tämä voi tapahtua suullisesti, henkilökohtaisesti, tai kuten tavallisimmin tapahtui, profeetta sai viestin Jumalalta ja kirjoitti sen sitten ylös.

Jumala selittää Moosekselle myös, mitä hän voi odottaa kohtaamisissaan faraon kanssa. Jumala varoittaa häntä siitä, että yhteenotosta tulee jännittynyt ja pitkä. Toisen kerran Jumala korostaa Moosekselle, että farao tulee olemaan hyvin itsepäinen ja että Jumala kovettaa hänen sydämensä (2. Moos. 4:21; 2. Moos. 7:3). Lopputulos päättyy kuitenkin johonkin hyvään, sillä "egyptiläiset ymmärtävät, että minä olen Herra" (2. Moos. 7:5). Toisin sanoen, jopa tulevan kaaoksen keskellä Jumala tullaan kirkastamaan.

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen G. White, *Alfa ja omega*, osa 1, s. 242–247 tai *Patriarkat ja profeetat*, s. 237–244.

Katso, miten huonosti asiat alkoivat Mooseksen ja hänen kansansa kannalta sen jälkeen, kun Mooses ensimmäisen kerran lähestyi faraota.

”Kovin kiihtynyt kuningas epäili israelilaisten suunnittelevan kapinallista työlakkoa. Mutta hän tulkitsti tyytymättömyyden johtuvan laiskuudesta, ja hän kyllä pitäisi huolen siitä, ettei heille jäisi aikaa vaaralliseen juonitteluun. Heti hän tiukensi heidän työvaatimuksiaan lannistaakseen heidän itsenäisen mielensä. Samana päivänä annettiin määräyksiä, jotka oikeuttivat heidän työnjohtajansa entistä julmempiin sortotoimiin. Siinä maassa käytettiin yleisimpänä rakennusaineenä auringossa kuivatettuja tiiliä; niistä tehtiin komeimmatkin rakennukset, joiden seinät sitten päällystettiin kivillä. Tiilien valmistukseen tarvittiin paljon orjatyövoimaa. Työssä tarvittiin myös runsaasti silputtuja olkia, joita sekoitettiin saveen sideaineeksi. Kuningas määräsi nyt, ettei olkia enää tuotaisi tiilentekijöille, vaan heidän täytyi itse hankkia olkensa mistä löysivät. Silti vaadittiin tiiliä sama määrä kuin ennenkin.

Tämä määräys saattoi israelilaiset suureen pulaan koko maassa. Egyptiläiset työnteettäjät olivat antaneet kansan työn valvomisen heprealaisten päällysmiesten huoleksi, jotka vastasivat alaistensa työstä. Kuninkaan määräyksen tultua voimaan väki hajosi kaikkialle maahan kokoamaan pehkuja olkien asemesta, mutta heidän oli mahdotonta päästä tavanomaisiin työtuloksiin. Ja niiden alittamisesta piestiin heprealaisia päällysmiehiä julmasti.” (1AO 243.)

Keskustelunaiheita:

1. Ajattele aikaa, jolloin asiat eivät menneet hyvin tai eivät ainakaan alkaneet hyvin, kun kuuntelit Jumalan kutsua elämässäsi. Mitä olet oppinut ajan mittaan tuosta kokemuksesta?
2. Kerro muille, miten Jumala puuttui elämääsi, kun rukoilit hänen apuaan, tai kun et odottanut sitä. Miten voimme uskoa Jumalan hyvyyteen, kun pahoja asioita tapahtuu jopa niille, jotka luottavat Herraan?
3. Mitä sanoisit henkilölle, joka sanoo: ”En tunne Herraa”? Oletetaan kuitenkin, että tämä henkilö ei sanoisi sitä uhasten, vaan yksinkertaisena tosiasiana elämästään. Mitä voisit tehdä auttaaksesi häntä ”tuntemaan Herran” ja selittääksesi henkilölle, miksi se on tärkeää?